Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0186

Situácia žien a dievčat v Afganistane po prijatí trestného poriadku pre súdy Talibanom

Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. mája 2026 o situácii žien a dievčat v Afganistane po prijatí trestného poriadku pre súdy Talibanom (2026/2737(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Afganistane,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže od nezákonného prevzatia moci Talibanom v roku 2021 sú afganské ženy a dievčatá vystavené systematickému prenasledovaniu prostredníctvom viac ako 150 súdnych rozhodnutí, ktoré ich pripravujú o možnosť vzdelávať sa po ukončení šiestej triedy, zamestnať sa či dovolať sa spravodlivosti, oberajú ich o slobodu pohybu a bránia im v prístupe k zdravotnej starostlivosti a v účasti na verejnom živote;

B. keďže v roku 2026 Taliban prijal trestný poriadok pre súdy, ktorý zavádza trestnú zodpovednosť za kritiku orgánov a sudcom udeľuje široké diskrečné právomoci;

C. keďže tento trestný poriadok pre súdy oslabuje práva žien tým, že legalizuje domáce násilie, kriminalizuje ženy, ktoré hľadajú ochranu pred zneužívaním, inštitucionalizuje telesné tresty rovnajúce sa mučeniu, uznáva otroctvo, predpisuje trest smrti bez záruk spravodlivého procesu, udeľuje manželom právomoc trestať podľa vlastného uváženia manželky za neposlušnosť, odsudzuje ženy, ktoré opustia islam, na časovo neobmedzené odňatie slobody a inštitucionalizuje diskrimináciu na základe pohlavia, náboženstva a sociálneho postavenia; keďže nepriznáva žiadne právo na právne zastúpenie ani záruky proti vynúteným priznaniam a v dôsledku odvolávania sudkýň, prokurátoriek a právničiek z funkcie prichádzajú ženy o právne prostriedky nápravy, čo je v rozpore so záväzkami Afganistanu podľa Medzinárodného paktu o občianskych

a politických právach, Dohovoru OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a Dohovoru o otroctve;

D. keďže Taliban v roku 2025 výrazne zvýšil počet verejných bičovaní a telesných trestov, pričom v najmenej 170 prípadoch boli obeťou ženy;

E. keďže režim Talibanu inštitucionalizoval prenasledovanie z dôvodu rodovej príslušnosti a rodový apartheid; keďže Medzinárodný trestný súd vydal zatýkacie rozkazy na Áchunazádu a Haqqáního za zločin proti ľudskosti spočívajúci v prenasledovaní z dôvodu rodovej príslušnosti;

1. dôrazne odsudzuje uvedený trestný poriadok pre súdy; vyzýva režim Talibanu, aby ho okamžite zrušil;

2. vyhlasuje, že režim Talibanu inštitucionalizoval otroctvo, rodový apartheid a manželstvá maloletých; vyzýva Radu a Komisiu, aby na to upozorňovali vo všetkých diplomatických rokovaniach a aby podporili ich uznanie za zločiny proti ľudskosti v navrhovanej zmluve o zločinoch proti ľudskosti;

3. vyzýva na okamžité ukončenie verejného bičovania, telesných trestov a popráv a na zrušenie všetkých obmedzení týkajúcich sa žien a dievčat, LGBTQ+ osôb, náboženských menšín a iných zraniteľných skupín vo verejnom živote;

4. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby Taliban naďalej neuznávali a odmietali s ním normalizovať vzťahy v súlade s piatimi kritériami Rady; vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím pozvať Taliban do Bruselu a žiada, aby sa na Taliban vyvíjal tlak, aby obnovil ľudské práva, najmä práva žien a dievčat; opakuje svoju plnú podporu zatýkacím rozkazom Medzinárodného trestného súdu a naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili ich vykonanie;

5. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporili vyšetrovací mechanizmus zriadený Radou OSN pre ľudské práva;

6. vyzýva Radu, aby rozšírila globálne sankcie EÚ v oblasti ľudských práv na vedúcich predstaviteľov Talibanu zodpovedných za prenasledovanie žien a dievčat vrátane zákazu cestovania a zmrazenia aktív;

7. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili humanitárnu podporu osobám bojujúcim proti hladomoru v Afganistane, ako aj afganským obhajkyniam ľudských práv, sudkyniam, právničkám, novinárkam, aktivistkám a organizáciám vedeným ženami a zabezpečili, aby sa pomoc bezpečne dostala k afganským ženám a dievčatám;

8. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade,

Komisii, PK/VP, členským štátom, OSN a de facto orgánom Afganistanu.